

FELVIDÉKI HIRADÓ

P O L I T I K A I H E T I L A P

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egy szám ára	20 fillér
Nyitlér sora	40 fillér

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetői osztálya Budapest VII., Erzsébet-kört 41.

Csernova.

A csernovai véres zendülés utolsó jelenetei játszódnak le a rózsahegyi törvényszék előtt. A vádlottak padja tele van azokkal, kiket mint a vérontás előkészítőit, gyanuba vett az igazságszolgáltatás. Egyszerű, lelkileg elmaradt és kevés kivétellel büntetlen előéletű férfiak és asszonyok. A törvényszék dolga lesz kimondani rájuk a bűnöst, vagy felmenteni azt a néhányat, kiknél a részesség bizonyítása a marasztalásra nem elégséges.

Ezzel az ügynek vége lesz, kiki mehet haza szántani, vetni, tovább dolgozni addig is, míg az ügyészség behívója meg nem érkezik, hzgy jogerős ítélet alapján Pavolt, Janót és Zuzkát szívesen látják rövidebb, hosszabb ideig tartó állami gondozásra.

Es ez az együgyű, tudatlan, műveletlen lelkű nép megadással tűri majdan mindezt, mert úgy véli, úgy hiszi, hogy ezzel annak a szent ügynek tesz szolgálatot, amelyről annyit hallott, annyit olvasott, véres verejtékéből annyit áldozott és amelyre papja, ügyvédje, orvosa annyiszor esküdt: a tót nyelv szent ügyének. Pálinkagözös fejjel mártírja lesz egy műfogásnak, melyet a rózsahegyi vezetőség eszelt ki valami titkos konferencián a nép kizsárolására.

A zendülés részesei tehát bűnhődni fognak a büntető törvénykönyv paragrafusai szerint, de hol vannak a gatzett értelmi szerzői? Hát ezek ki mit tesz? Vagy nincsenek ilyenek? Ez teljesen lehetetlen. Elképzelhető-e, hogy az egyszerű tutajos, favágó, gyárimunkás meg földműves, kinek lelkülete alapján nem gonosz, csak egyszerű, minden biztatás vagy fel-

bujtás nélkül, halálos fenyegetések közt megtámadja az isten szolgáját, kéiben hitéből kifolyólag már magasabb lényt lát, megdobálja a szolgabíró, ki törvényt van hivatva ülni felette, ki ügyes-bajos dolgait hivatott intézni, vagy csak úgy jókedvűből nekimenjen a csendőr csillogó szuronyának, kifeszített mellel fogadja a puskagolyót? Tulajdonképpen mindezt semmiért. Nem, ez ki van zárva. Kizárja ezt a néplélek egyszerűsége, mely lázadásra, pláne teljesen józan állapotban éppen nincs hangolva.

De hát akkor hol vagy Ádám? Hol, merre bujkáltok Ádámok? Mert hogy vagytok, arról eskü alatt tanúságot tettek a zendülés koronatanúi: Fischer, Pazurik és még többen, kik előtt nem vásári tárgy az eskü szentsége! Elő vele ti nemzeti hősök! Elő vele szószátyár kufárok! Egyszer már a magatok bőrét is vigyétek a vásárra, ne csak a másét!

Persze, persze! Ez a bátorság egy kis veszedelemmel is járna! Erre pedig ti nem vagytok berendezkedve. Nektek csak a zsebetek meg a szátok nagy, de a szívetek kicsiny és üres, mint az újabb kor minden Megváltójáé! Ez pedig nem terem babért, csak gyalázatot.

Itt az idő, álljatok a börtönbe készülők elé! Ne csak a csapszékek senyvesztő homályában, ne csak titkos konventikulumokon, de az igazság felszentelt csarnokában is legyen bátorságtok öblös hangon hirdetni és bevallani, hogy ez a nép nem bűnös! Amit tett, azt miattam tette! En biztattam, én bujtogattam, hogy tegye; mert meg vagyok győződve, hogy amiért tette, szent és igaz ügy! Nem személyes ügyem. De közügy. A nép ügye. Ha tehát bűnhődni kell, itt vagytok, büntessetek!

Es már beszéd volna.

Hogy böles előrelátással mindezt sem Hlinka, sem társai nem teszik, érthető dolog. A börtön még sem felolvasóterem. Meg aztán a kellő lelki motívum, az ügy éltető ereje: az igazság, az igazság jögalap is hiányzik küzdelmeikből, vagy helyesebben hánykolódásaikból. Hiányzik tehát az igazi erő, mely szembezállt minden veszedelemmel. Szóval, hiányzik az igazukba vetett önbizalom, mely akkor legfelelőbb, ha szenvedünk érte. S ez százaszokért folytatott küzdelmeknél. De az ő küzdelmeik nem ilyenek!

Hiszen ez a véres dráma sem játszódott le semmi magasztos célért, csupán egy lelki beteg személyes ambíciójáért. Ez pedig baj volna, ha kistülne. Pedig kistülne! És így bekövetkezne az a félős eset, hogy a szegény nép jobbik eszére térve, elfordulna a meggyőződésüket bérben tartóktól. Kistülne még minden más egyéb is, mert a nép nyelve kiméletlen, ha egyszer neki ered. Ettől fájnak ők.

De visszatartja őket más egyéb is. A szent szövetségnek érdeke az, hogy a kipróbált munkaerők helyükön maradjanak. Különben mi lenne a portékával kikiáltók nélkül? A csernovai bujtogató pedig érti a mesteriségét. Ilyen emberre szükség van. Szenvedjen tehát száz csernovai, csak ő, a tizennégyszeres gyilkos ne.

Hiába hívjuk tehát Ádámot, nem fog jelentkezni! Pedig éreztük, hogy ennek a bűnhődése nélkül nem lesz teljes az igazságszolgáltatás, mert a legnagyobb bűnöst nem érheti sujtó keze!

KÜLÖNLEGESSÉGEK

Borsalino-kalapok, cipők, magánkötők, ingekben stb.
 dus választékban LANG M. ÉS FIA divatáruházában
 Turócszentmártonban.

Amerikából.

— Levél a szerkesztőhöz. —

A Muzem! Büszkeségtől dagad a betű is a papíron, amikor ezt a szót írják. A londoni Brittsch muzeumról nem irtak annyit fínálása óta összevéve, mint amennyit a turóczenzmártonról — saját hivatalnokai — az utolsó egy esztendőben, S az előbbi bizonyára nem dicsérték annyit a művelt világ összes tudósai, mint emezt saját hozzátartozói, sáfárai.

Egy szép napon megtudtuk, hogy áldozatkészségünk lehetővé tette a muzeum kibővítését s hogy a munkálatok már folynak is serényen. Aztán jöttek a hírek az új épület hatalmas méreteiről, impozáns díszítéséről, a remek kivitelről, de jöttek hírek arról is, hogy a munkát félbe kellett hagyni — pénzhány miatt. Mindenféle megdöbbenés volt észlelhető ennek hatása alatt. Hogyan? Hát az eddig összegyűjtött sumák csak arra voltak elegendők, hogy néhány falat emeljenek rajtok? S hogy a csodálkozás nagyobb legyen, kijelentették, miszerint kerek 45'000 korona fedezetlen hiány mutatkozik a kalkulások között. Ezt tudomásulvétel után valahogy még csak megemésztették volna, de nem azért közölték ám velünk ezt a fontos titkot, hogy csupán elméldkedjünk rajta. Jöttek a kérők, fűlszóllító cikkelyek az újságokban. Egymást kergették ezek a főbbezések a nemzeti érdekezéssel. Ezt az összeget, ugymond, nekünk kell összehozni, nekünk amerikaiaknak, akik jobb módúak vagyunk, otthon maradt testvéreinknél. És jöttek a szemrehányások is. Nemzetünk fiait, leányait már-már méltatlanokká válnak a tót név viselésére is, sajnálják fillereiket fölládozni azon az oltáron, amelyen azok a nemzeti kultúra terén kincseket kamatoztának. S jött a panasza. Nincs, nincs és még egyszer nincs pénz.

Hiába! Akkor nálunk már kezdtek sut-

tozni az emberek valamit. S ezeknek a híreknek nyomán az áldozatkészség többé nem nyitotta meg zsebét. Végre is az egyletek hivatalos pénztárából utaltak ki összegeket, ezek képviselték ott azt a tót pénzt, amelyről azt hangoztatták, hogy a tótok soha sem szűnő áldozatkészsége hozta össze. A dolog most már végleg befejezettnek látszott. A tót lapok is már régen napirendre tértek fölülte, amikor az emberek előbb ritkán, később mind sürűbben mutogattak egymásnak leveleket, melyekben a muzeum vezetősége az építkezés befejezhetőse címén még mindig köldt.

It most már csak 16000 korona hiányról volt szó, amit — ugymond — az amerikai tót nép centenként is könnyen összehozhat. E levelek mindenike pengéért is tartalmazott, melyre azt az egyletet, kört, társaságot hurcolták, amely kötelezéseiről mindeddig megfeledezett. Ezeket a *némák* gyűjtő neve alatt foglalták össze. A levelek mindenikében van reménységről szó, mely csalatkozni nem akar és bizonyos fenyegetés is, hogy a címzett egy következő levélben szintén könnyen a *némák* közé, a pengéerre juthat, ha a fölhívásról véletlenül megfeledeznek.

És beszélnek ott a turóczenzmártoni vezetők azokról a kötelezettségekről, melyeket a szent ügy érdekében vagyoni viszonyaik kockázatásával magukra vállaltak s amelyek már-már a tönk szélére juttatják valamennyit, ha a segítség soká késik.

A kéregetésben nem maradt el a „Nár. Nov.“ sem. De ebben van legalább annyi őszinteség, hogy bevallja, miszerint tisztán a saját fiókját kívánja megrakni. Ez is gyűjt tehát és gyűjtött itt is, ott is, avval az ígérettel, hogy napilappá alakul.

A néphez, az ő szeretett, dédelgetett, imádott néphez fordul, segítsen rajta, tegye lehetővé megélhetését. Ahhoz a néphez, amelyet évekkal ezelőtt maga is „buta tót tömegnek“ keresztelt el akkor, amikor a

„Krestan“-nal szemben az általános titkos választójog káros voltát vitatta. Akkor úgy, ma másképpen. Hja! Változnak az idők, változnak az emberek. Rövid 8 év alatt annyira művelődött volna hát az a tömeg, hogy most már a választójog kiterjesztésével bátran lehet az önkormányzatba vonni? Akkor nem volt még fölvilágosult, most már az? Hát az a kiművelt „buta tót tömeg“ az, melyet a „Nár. Nov.“ fejős tehenének szemelt ki.

Az ember szinte görnyed a sokféle „nemzeti“ adó terhe alatt. Ma még úgy vagyunk itt evvel, hogy adunk, mert adni kell. Végrehajtó nincs ugyan, ki azt vonakodás osotén behajtsa, de van jól szervezett ügynöki kar, amely eljárásával, pressziójával sokkal súlyosabb következményeket tud teremteni, mint minden végrehajtó, mert az embert becsültetésől fosztja meg. Evvel szemben tenni ma még csak annyit tehet, hogy adományát az ember a minimumra szabja.

Tisztelt turóczenzmártoni urak! Jöjjetek ide közénk csak rövid időre is. Jöjjetek ide, de dolgozni, vért izzadni velünk. Ismétlem, dolgozni, mert vezérünk — sajnos — már itt is van föllösszámmal, akik szintén a mi börtünkön élnek. Jertek és szálljatok le velünk a szénbányák veszélyes, mérges levegőjébe, a vasöntök perzelő melegébe s a gyáraknak halállal fenyegető gépei közé, itt gyűrtétek föl ingujjatokat és viseljétek meg azt a munkát, melyből a „könnyen“ szerzett dollárok teremnek. Vegyétek ki részeteket abból a verejétkből, mely fáradt izmaink mozgását s el-elölő lélekzettnket kíséri, jöjjetek néhány rövid napra csupán s ha akkor elernyedt kezetek meg tudja fogni még a tollat, hogy a mi korosuttunkra apolláljon, ugy a gyűltés menni fog, de egyébként nem, nem es nem!

„Szemlünkől kezd oszlani a hólyag. A lapok kölesönös harca remélhetőleg lefejt az végleg s akkor látni fogunk tisztán mindenütt és mindent. — i —

T Á R C A.

A csók.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. —

Irta: Kemény Simon.

Mindketten a Terpsihore-színház körusában táncoltak és énekeltek, a rendezői lelemény mindig egy hozta magával, hogy három éve mindig egymásmellé kerültek, az öltözőjük is közös volt és gyűltöttek egymást kegyetlenül, engesztelhetetlenül. Valami kicsinyes toalet-versengésből indult ki a dolog és utóbb annyira megnőtt, hogy teljesen hatalmába kerítette őket. Nem tudtak egyébre gondolni, mint egymásra, nem volt egyéb vágyuk, mint hogy egymást bosszantsák. Ha egyik valami pépet látott, csak azért gyönyörködött benne, mert tudta, hogy a másik ezt nem teheti. Ha valamelyik jó gyümölcsbe harapott, gyönyörűségének nagyobb felét az adta meg, hogy ime itt van most az ő tulajdonában valami, amit a másik soha, semmi körülmények között nem kaphat meg. Apró, jelentéktelen kellemességei és örömei az életnek ezen az alapon óriásiakká nőttek s Margit és Lenke, mint két gyönyörűt ragadozó, a percek legszerényebb virágocskáit is lesza-

kasztották s elraktározták gyűlöletük muzeumban.

Körültöttek pokollá vált mindenkinek az élete. Az öltöztető asszonyoké, a színházi szabók és főleg azé a két dzsentlemené, aki a két leány anyagi létének szilárd alapját képezte. Rettenetes cári önkénykedést gyakorolt Terpsihore két papnöje e két uron, akik végül azt vették észre, hogy a leányok őket is belehajtották az esztelen versenybe, amelynek láza veleragadta őket. Es oly napon, mikor Margit automobilja elűtött egy öreg embert és az újságok foglalkoztak az esettel, Lenke haját tépve kérte, követelte a barátjától, hogy ő viszont két embert gázoljon agyon s közben vörösre sirta szemét s a bőségesen ömlő könnyek kimarták arcának főhérségét s szép orrát. Egy középkori véres fantáziától duzzadó eszelőszérvény útján valóban be is csempészte Lenke barátja az újságokba a dupla olgázolásról szóló hirt. Hanem ekkor úgy érezte a kitűnő férfiú, hogy a mérték betellett s egy szép napon beállított Margit barátjához s így szolt hozzá:

— Uram, mi mind a ketten derék, tisztességes uriemberek vagyunk, jó sorsra méltóak, nem érdemeljük meg, hogy e két leány oldalán pokol legyen az életünk. Fogjunk kezét, uram s ígérjük meg egymásnak, hogy

barátaink eszeveszett kívánságait nem teljesítjük ezután.

Margit lovagja meghatottan szorította meg Lenke anyagi alapjának jobbját s valami esküföltét rebegett. És ettől fogva csakugyan a két dzsentlemen helyzete javult, de a leányok bizonyos tehetetlenség érzése alatt még jobban gyűlölködtek.

Ekkor történt, hogy egy egy új operettben egy-egy kis szerepet kapott a két leány. Görög szerelmes párt játszottak s a második felvonásban hosszan össze kell csókolóznok. A beavatottak — s istenem egy operett-színház ügyeibe az egész világ be van átvatva! — a beavatottak, mondom, izgatottan várták a bemutatást estéjét, hogy a pikáns látványban gyönyörködjenek. A primadonna egy hosszú, puha szőnyeges keroveten fektött, lehanyaltott kezében aranyserleget szorongatott, körötte hadloklo rózsák lehelték ki illatos lelkeket s felülről bizonyos időközökben virágok hullottak alá. Köröskörül egymáshoz szorulva szerelmes párok álltak, ültek és fektüdtek s a nők görög ruháit szabadon hagyták a karokat, kebleket s hátakat. A levegő forró volt és illatos, egy bekövetkezendő izgalom percétől terhes s amint a női karok, vállak összeértek buja villamos áram futott át a sarokon. A zenekar tompán játszott egy dalt. A hegedűk

Mükedvelői színelőadás.

Guthi Soma és Rákosi Viktor. Két olyan név, amely valóban megtanít arra, hogy nincs okunk Hennequin, Ordonneaux vagy Paul Weber szelleme után áhitozni, ha a színházban éppen kacagó kedvünk támad. Guthi és Rákosi tudnak bohózatot írni, amely elejétől végig mulattat, szórakoztat és kacagtat, anélkül, hogy a pikantéria ama vastkosabb fajtájához tartoznának, a szalónok rejtett fülkéiben kezdődik ugyan, de a hálószoba puha párnái között tér nyugalomra. Legsikerültebb darabjaiknak egyike a „Tartalékos férj”. Mert nemcsak egy darabot írt így együtt a két író, hanem egész sorozatot és ezek egytől-egyik sikerültek voltak.

A „Tartalékos férj” tulajdonképen a számítás, praktikus kalmárszellem neveltségessége tétele, amellyel a kedély, a szeretet és a poézis mindent legyőző hatalma van szembeállítva és természetes, hogy e kettő küzdelmében ez utóbbi győz. A praktikus ész az anyós képriséli a darabban, aki annyi előrelátással bír, hogy férjhez adott leányának még tartalékos férjét is keres, aki veje lehessen az első férj netáni elhagyása vagy hűtlensége esetére. De nem kevésbé praktikus a tartalékos férj is, aki esetleg leendő feleségét különösen azért szereti, mert szép kis lába — és két háromemeletes háza van.

Természetes, hogy ez a tartalékos férj viszony kissé valószerűtlen, de elvégre bohózatban sok mindent meg lehet bocsátani, csak sok mulatságos helyzet kerekedjék ki a valószerűtlenből. Itt pedig kerekedik.

A praktikus anyós férje és veje éppen ezzel olyan számítás, mint valódi és tartalékos rokonságuk és így csak természetes, hogy okoznak amazoknak egy kis mulatságot. Hogy mi mindenféle kalandon esnek keresztül, azt nehéz így egy füst alatt elmondani.

A dolog lényege az, hogy úgy az após,

hangjai, mint izzó fehér lángoscsák lobogtat, amelyeken néha úgy futott át a flóta érzéki, rekedtes hangja, mint a vakító aranykigyó. A hárfá pengései, ezüstlemeze hullatott gyöngyök valóra emlékeztettek s a cselló a beteljesedett szerelem elhaló, fájdalmas hangjait hallatta, amint siratják a gyönyörű sóvárgásokat s az éjszakák bolond vágyakozásait, melyeket elrabolt a beteljesedés. A primadonna pedig ezekben a hangokba el-elesüklő, érzéki, halk síkosságait tűzte bele.

Színpadon a nézőtérben mindenki reszketett s életüknek legszebb pillanatai virágoztak ki az emberek agyában. Az egymás mellett ülő férfiak és nők keze önkénytelenül egymásba csuszott. És ekkor kellett öntudatlan lábban egymásra borulnia a két leánynak. A nézők szeme csillogott, s a két leány, mintha magikus állomban lett volna, szinte egymáshoz vonaglott. A barnának arca tüzelt, hosszú szempillája lecsuklózott, széles ajka kinyílt, mint a rózsza s vonásai valami kimondhatatlan boldog mosolyba igazodtak. A szőke ametiszt-szemű félig látszódtak s átható lángokat lőveltek. Keskeny ajkai látni engedték bőféh fogsorát s az arcon, amelyet csodásan finom hajkorona fedett, valami mély fájdalom fénye ömlött el.

Igy tapadtak össze. Fehér kezük egymás

mint a vő, bizony nem restelnek egy idegen asszonykának udvarolni, a tartalékos férj és az öt pártoló anyós pedig nem restelnek üldözni őket árkon-bokron keresztül. Az üldözés azonban nem sok sikerrel jár, mert végül is a fiatal asszony inkább enged derék és szerelmében éppen nem hűtelen férjének, minsemhogy tökfilkó tartalékos férjéé legyen; de még a haragos anyós is megbocsát csapodár férjének, midőn ez gitárkísérettel súlyosított nótázással fordul szívéhez, mert ennek még ő, a praktikus, a hideg, a kegyetlen sem tud ellentálni. Ez a mese azután egy csomó tréfás helyzettel, kacagató fordulattal és ellenállhatatlan komikummal van megspékelve; igazán itélni csak az tud felette, aki látta a darabot.

Természetes, hogy ha a darabban annyi a tréfás helyzet és kacagató fordulat, úgy éppenséggel nem lehet könnyű feladat azt jól elő is adni. A bohózáti komikum csak akkor hat igazán, ha a darabot teljes precizitással játsszák, a párbeszédből nem ejtenek el semmit és a színjátékos a legtekélyesebb öszszjátékra képesek. — Dicséretre legyen mondvá mükedvelőinknek, hogy mindeme feladatokat egyenesen kifogástalanul oldották meg, soha semmi fennakadás, sehol egyetlen diszsonancia és mindenütt a legtekélyesebb és leglelkesebb együttjátsszák.

Szinte nem tudjuk, hogy hogyan fogjunk hozzá az előadás megkritizálásához, mert a mükedvelői előadások bírálatánál megszokott banalitások ebben az esetben igazán nem helyénvalók. Sokan mondták, hogy Turóczenytmárton ilyen tökéleteséget előadást még sohasem látott, mi hangsúlyozzuk, hogy ilyen jól még hivatásos színészek sem játszottak nálunk soha. Tanunk a publikum, amely az előadást — pedig hosszú a darab — a lehető legnagyobb lelkesedéssel mulatta végig.

A darab női szerepeit *Boleman Jánosné, Józsa Mihályné, Soltész Sándorné és Kossuth Anna* játszották. *Bolemann Jánosné* az anyós

szerepét, *Kossuth Anna* pedig egy rut és kiállhatatlan tánciskolai növendék szerepét játszotta. Mind a kettőt már előjáróban megilleti az a dicséret, hogy fiatalágukat rancos maszk és dísztelen öltözék mögé rejtették, mintha nem is léteznék asszonyi hűség és ez egyszer nem szépségükkel akarták meghódítani, de a tréfás muza szolgálatában megnevetetni akarták a közönséget. *Bolemanné* fölséges anyós volt. Játéka csupa értelem és tudatosság. A sikerben igen jelentékeny rész az övé. *Kossuth Annának* csak epizód szerep jutott ugyan, de ez is éppen elegendőnek mutatkozott, hogy a színpadra természetét ismét megmutassa.

Józsa Mihályné a fiatal asszony komoly szerepét a nála megszokott precizitással és bensőséggel adta elő; kitérő hangsulya van és szerepének egyetlen mondatát sem ejti el. *Soltész Sándorné* pedig annyi kedvességgel tudott vinni különben is kifogástalan játékába, hogy ezt csak megjelenésének és tolettjeinek fénye multa fellé.

A férfiszereplők közül dr. *Boldis Dezsőt*, dr. *Rakovszky Ivánt*, *Krompaszky Edét* és *Wunder Józsefet* ismerjük már. *Boldis Dezső* pompás após volt, *Rakovszky* a tökéletességig nutanszírozta a fiatal férj szerepét, *Krompaszky* ellenállhatatlanul kacagató, fölséges jellemfigurát mutatott be, *Wunder* pedig, amint rendesen, most is a szó szoros értelmében kabinet-alakítást csinált reaszabott epizód-szerepekből. Mind a négyen akármelyik pesti színháznál kérhetnének szerződést.

Először láttuk *Józsa Mihályt*, ifj. *Buoecz Károlyt* nagyobb szerepben, *Zathureczky Miklóst* és *Záborszky Nándort* a színpadon. *Józsa* az inas nagy és fárasztó szerepét játszotta: játéka természetes és közvetlen és ami fő, elmés volt. *Záborszky Nándor* a címszerepet adta. Szerepét a lehető legalapossabban tanulmányozta át és régi színészt is megszégyenítő biztossággal mozgott a színpadon. Mükedvelőink sokat nyertek vele, hogy őt felfedezték. — *Zathureczky Miklós* és *Buoecz Károly* kisebb szerepekben excelláltak. Mind a kettő kifogástalan volt.

Miután pedig ezzel letárgyaltuk az összes szereplőket, kénytelenek vagyunk bevallani, hogy senki sem volt, aki nem játszott volna jól. Pedig vérbeli kritikusknak nagyon rosszul esik ilyen véleményt mondania.

Végül még egy néhány titkot a kulisszák mögött. Csak aki hátúról is ismeri a színpadot, tudja, hogy egy jó előadáshoz nem elegendő egy csapat lelkes színész, de még egy néhány egyéb emberre is van szükség. Ilyen mindekelőtt a sugó. A mi mükedvelőink tudják, hogy a jó sugó mit jelent és ezért igen jó sugót választottak: *Rázya Edét*, aki a tapsok egy részét teljes joggal magának követelhetné.

A darab rendezését és betanítását doktor *Rakovszky Iván* vállalta magára és végezte lelkiismeretesen. Helyettese dr. *Boldis Dezső* volt, aki, midőn *Rakovszky*nak a mult héten, tehát a legfontosabb próbák idején, Pestre kellett utaznia, éppen olyan sikerrel és tudással végezte a dolgát, mint aki helyettesítette. Pedig ez nem kis szó. *Rakovszky* érti a színpadot, már 19 esztendő korában írta a kritikát egy előkelő fővárosi lapnak.

Legvégül még a közönséghez egy néhány szót. Pártolják és támogassák ők a mi lelkes mükedvelőinket úgy, amint megérdemlik. —

Reájöhettek már, hogy minden egyes előadásuk valóságos művészi esemény, mely egyrészt a magyar kultúra diadalát jelenti; de másrészt kínálkozó alkalom, hogy mi magyarok itt is megmutassuk összetartórságunkat, műveltségünket és lelkesedésünket.

Távbeszélő vármegyénkben.

Vármegyénk közönségének egy régi óhajtaása közeleg a megvalósulás, a megtestesülés felé. Megéppül végrehalára a törvényhatósági telefonhálózat, melyet a kereskedelemügyi kormány tavaly már kilátásba helyezett, de kellő fedezet hiányában végre nem hajthatott.

Ez idén azonban vármegyénk főispánjának közbenjárása folytán a pozsonyi m. kir. posta-és táviratigazgatóság már megállapította az építkezéshez szükséges költségek azon mérvét, melyet a vármegye közönségének kellene vállalnia azon esetben, ha a hálózat megépítését csakugyan komolyan akarja.

A beklüdtött építési költségelőirányzat szerint a távbeszélőhálózat a következő irányokat ölelné fel:

- Turócszentmárton—szucsányi áramkör.
- Turócszentmárton—necpáli áramkör.
- Necpál—nagyjesseni áramkör.
- Turócszentmárton—stubbyafütrdői áramkör.
- Stubbyafütrdő — tótróna — znióváraljai áramkör.
- Stubbyafütrdő—mosóci áramkör.
- Stubbyafütrdő—felsőstubbyai áramkör.

Ezen tervezett vonalak megépítéséhez szükségelt fedezethez készpénzben 7092 koronával volna köteles a vármegye közönsége hozzájárulni.

Ezenkívül köteles volna a szükséges telefonoszlopokat természetben szolgáltatni, továbbá az így szolgáltatott anyagot az építkezés színhelyére szállítani, mely durva munka és anyagszolgáltatás készpénzértéke együtt 19522 koronát tesz ki.

Kétségtelen, hogy vármegyénk közönsége, e modern közlekedési eszköz létesítésére felétlen szívesen fog áldozni, mert ha a hálózat létesítéséhez kifizetett nagy érdekeket tekintjük, ezek mellett kikötött ellenszolgáltatások számba sem vehetők.

Természetes, hogy az egyes berendezések, továbbá a postahivatalok felszerelési költségeit az állam viseli.

Ne szalasszuk el a most kínálkozó alkalmat, ragadjuk meg két kézzel, mert a létesítendő távbeszélő hálózathoz oly fontos érdekek fűződnek, hogy ezeket áldozatul dojni a közéletben gyakran jelentkező szükkebltségnek, véghetetlen bűn volna.

Különbön vármegyénk közönségének alkalma lesz e tárgyat a fojyó hó 14-én megtartandó közgyűlésen tárgyalni. Itt elváltik lesz-e telefonhálózat?

(ch.)

BJÖRNSSON.

Tollat ragad a vén norvég...
És lesszolja nemzetünk,
Őszehordva — csillagos ég —
Tüskét-bokrot ellenünk.
Lám-lám, mit tesz egy poéta,
Ha kifogy a szusz, a véna
S ha fuccs a fantázia!

Zsurnokságról, meg tudj' Isten,
Míről nem zeng levele,
Mit a tótnak ndlunk itben
Oly rég el kell türnie.
Lám-lám, mit tesz egy poéta,
Ha kifogy a szusz, a véna
S ha fuccs a fantázia!

Bár jól tudja, hogy rágalom
Minden szava, írása,
De megteszi, mert — gondolom —
Jóskán hoz a konyhára,
Lám-lám, így tesz egy poéta,
Ha már kialudt a véna
S ha fuccs a fantázia...

H I R E K.

Nagy ékszerlopás.

(Keresik az orgazdát. — Lopott holmik a helybeli zálogházban.)

A zsolnai határrendőrség a helybeli főszoigabírói hivattalal egyetemben egy, még a mult hó közepén Budapesten elkötvetett nagy ékszerlopás büntzálati után nyomoz városunkban. Az eset a következő:

A mult hó végén Balázs Miksa helybeli borbélynál megjelent egy elegánsan öltözött budapesti ur és bemutatkozott mint ékszerügynök. Balázs erre kijelentette, hogy ő nem ékszerész, tehát neki semmi köze az ékszerügyletekhez.

Ekkor az illető ur mosolygva kérdezte Balásztól, hogy nem ismeri-e? A tagadó válasz után bemutatkozott, hogy ő Feiner Mór s hogy Balázs üzletében tanulta ki a borbélymesterséget.

Balázs most jobban szemügyre vette emberét s az urias külső alatt csakugyan felismerte volt inasát, később segédjét.

Balázs kérdésére, hogy miként jutott az ékszerüzgynökséghez, elmondta Feiner, hogy megházasodva, kifözött nyitott. Ez az üzlet oly szépen jövedelmezett, hogy rövid idő mulva szép vagyonra tett szert s megtakarított pénzzel átvett egy bukásnak indult ékszerkereskedést.

Balázs mi rosszat sem sejtve, személyesen vezette el emberét Teszák helybeli ékszerészhez, de ezzel sem köthetett Feiner üzleteket, miután a nevezett is teljes raktárt tart mindentől.

Ekkor Feiner Balásznak kínál fel néhány tárgyat, de miután vele sem köthetett semmiféle üzletet, az ékszerkereskedő elbucszott volt gazdájától s egyenesen a zálogházba ment, hol több tárgyat mutatott be elzálogosítás végett.

Laufer zálogos a tárgyakat Scheinberger ékszerésszel felbeeslítettve, azokra mintegy 250 korona kölesönt adott. Az állítólagos ékszerész a kapott pénzzel azután elszellett a városból.

A határrendőrség a nyomon indulva, csakugyan megtalálta a zálogba adott tárgyakat s Balázs bementása után most lázasan nyomoz Feiner után, ki valószínűleg több telvidéki városban is költött üzleteket.

Feiner Mór csak mint orgazda szerepel a budapesti ékszerlopásnál, a tettet már rég letartóztatta a budapesti rendőrség. Feiner azonban aligha kerül egyhamar hurokra, mert

amint halljuk, már külföldre szóló utlevelekkel is fel volt szerelve s így valószínű, hogy a lopott tárgyak árán már valahol a tengeren jár.

Hangverseny. A műkedvelő zenekar és férfi daloskör hangversenyét, mint már említettük, e hó 22-én délután 5 órakor rendezzi az állami iskolák tornatermében. A jegyek ismét számozatlanok, de korlátozt mennyiségben kaphatók csak, miért is ajánlatos idejékorán gondoskodni, annál is inkább, mert a jegyek nagy része már is elő van jegyezve. Egy jegy ára 1 korona, karzat és diákjegy 50 fillér. A műsor a következő: 1. Férfikar, éneklő a *dalárda*. 2. Huszka: Nyitány, előadja a zenekar. 3. Liszt F.: XII. rhapsodia, zongorán 4 kézzel előadják: Doctor Tivadarné és dr. Lax Ernőné. 4. Waldteufel E.: Les Patineurs, Valse, előadja a zenekar. 5. Vörösmarty Mihály: Szép Ilonka, melodráma, szavalja ifj. Józsa Mihályné. 6. Magyar dalok, tárogatón előadja Martincsek Károly, zongorán kíséri dr. Boldis Dezső. 7. Straus O.: nagy egyveleg a Varázskeringő operettből, előadja a zenekar. 8. Férfikar, éneklő a *dalárda*. A zenekar ujabban ismét kibővült.

Eljegyzés. Tomkalaházi Thomka József, biztricskai földbirtokos a folyó hó 2-án eljegyzte tomsányi Tomcsányi Mariskát, Tomcsányi Dénes tomsányi földbirtokos kedves leányát. Öszinte szívből gratulálunk!

Az állandó választmányi ülése. A vármegye törvényhatósági bizottságának állandó választmányja a f. hó 11-én ülést tart, melyen a 14-én megtartandó közgyűlés tárgyait készíti elő.

A turói jótékony nőegyesület ma délután fél 3 órakor közgyűlést tart a vármegyei ház nagytermében. A közgyűlésen az egyesületi jegyző jelentést tesz az egyesület egész évi áldásos működéséről.

Előléptetés, áthelyezés. Koch Bélát, a helybeli kir. járásbíróság aljegyzőjét az igazságügyi miniszter kir. járásbíróági jegyzővé léptette elő. Pollacsak Ármin helybeli postatisztet a m. kir. postagazgatóság jelen minőségében Pozsonyba helyezte át.

Jegyzőválasztás. Reindl István elhalálozásával megüresedett necpáli körjegyzői állásra egyhangulag Fabriczy Soma választott meg.

Olvaszky Gyula szolgálati jubileuma. Olvaszky Gyula a Máv. ruttkai állomásfőnöke, egyike a magyar társadalom azon tagjainak, kihez őszinte szeretettel, meleg vonzalommal viselnek mindazok, kiknek őt közelebről megismerni alkalma és szerencséje volt. Ep azért ezen tiszteletből és szeretetből kifolyólag, egyforma lelkesedéssel ragadták meg a kínálkozó alkalmat, nemcsak közelebbi ismerősei, de a magyar társadalom széles rétege is, hogy ennek a szeretetnek és tiszteletnek kifejezést adjon az állomásfőnök huszonöt éves szolgálati jubileuma alkalmával. A jubilans barátai és tisztelői csütörtökön este az állomás étkezőtermében gyűltek össze, melyet ez alkalomra fényesen felszítottak. A közvacsorán megjelent Görgey László, a Máv miskolci üzletvezetője is. Olvaszky a terembe jövelele lépékor kitörő szeretettel ünnepelték minden oldalról. Vacsoraközben az első felköszöntőt Fogelhut Gyula mondotta az ünnepeltre. Utána Görgey László üzletvezető

emelkedett szólásra, méltatra az ünnepeit szolgálai érdemeit. Az elhangzott beszédekre Olsavszky válaszlott meghatóan, kérve barátait, hogy fartsák meg öt továbbra is szerettékben. A kassa-oderbergi vasut teseleni tüzeltvezetősége nevében *Balogh Bertalan* üdvözölte meleg szavakban a jubilánst. Az ünnepélyen résztvevők, a legjobb hangulatban hajnalig maradtak együtt.

Ruttka István irodatiszt a József kir. herceg Szanatórium Egyesület javára újban ismét 49 kor. 23 fillért gyűjtött. A pénz rendeltetési helyére küldetett.

Rákóczi lovasszobra. Vételkedve buzgólnak Magyarország hőgyei abban a nemes munkában, mely hivatva van a nagy fejedelem, a bujdosó hazafinak, Rákóczi Ferencnek lovasszobrót állítani. A Rákóczi sorsjegyek igen népszerűek országszerte. A sorsjáték húzása visszavonhatatlanul március 15-én lesz hatóságilag biztos jelenlétében. Maga a negyven ezer korona értékű főnyeremény valóságos remeke a magyar iparnak. A csillogó, brillantokkal ékes női és férfi teljes kollekció Budapest, VII., Erzsébet-körút 34. szám alatti helyiség kirakatában a napnak minden órájában száz meg száz nézőt állít meg. Maga *Andrássy Gyula* gróf a szoborbizottság védője is megtekintette azokat és őszinte elismeréssel adózott, hogy a rendezőség ilyen nemes művel hívja föl vállalkozására és a hazafias cél sikerére a figyelmet és a sorsjegy vevőinek új értékes nyere-ménnyel kedveskedik. A nyeremények értéke 90.000 korona, s így aki a nagy Rákóczi szobrához egy koronás sorsjegy vételével hozzájárul, amellett egy nagy nyeresi esélyekkel bíró sorsvadásban vesz részt. Sorsjegyeket március 14-éig még mindig kitud a Rákóczi sorsjegy-iroda (Budapest, IX., Boráros-tér 2.) Hazafias szívvel ajánljuk a szép célt olvasóink figyelmébe.

Tótróna műkedvelő ifjúsága f. hó 1-én tartotta meg színelőadását. Színre került *Gordinet*: „Valami hibája van“ c. vígjátéka. A szereplők *Redecha Ilona*, *Fodor Regina*, *Bebesi István* és *Gregorovits László* voltak. Valamennyien köztetszésre oldották meg feladatukat. Ugyanakkor *Gregorovits László* áll. tanító az *Urania* vetített képeivel épületes fölolvastást is tartott. Az előadást hajnalig tartó táncmulatság követte. Itt a tiszta jövedelem szintén egy állandó színpad fölállításának költségeire fog fordítani.

Ahol nem kell a magyar szó. Nagy-szombatról írja levelezőnk a következő épületes esetet. A mult év tavaszán, a vasuti állomás kertjében, magyar felirású táblácskák alkalmaztak. Rövid idő múlva, a porcelán táblácskák ösztörtörve találtak meg. Nem tulajdonítottak az esetnek semmi különösebb jelentőséget; mert azt hitték, hogy a táblácskák kis gyermekek törték össze. Néhány nappal elszórt, okula a multon, pléhtáblácskákkal helyettesítették a tavaly ösztört felirásokat, de már másnap ezeknek is csak hűt helye volt. Most már azonban egész bizonyossággal meg volt állapítható, hogy ez csakugyan éretlen gyermekekcsiny; mert a kertben elszórt papírszettekben ott volt az ok is, hogy miért követték el ezt az ostoba merényletet, a papíroskákra ez volt írva: — El a táblácskák, amíg nincs rajtuk tót szó! Hát nem éretlen gyerekekcsiny ez?

Kabaretestély Körmböbányán. Ritka élvezetes estélyben volt rész folyó hó 3-án Körmböbánya város közönségének. A Szanatórium egyesület körmböi fiókjának első nyilvános bemutatkozása volt ez, melyet a szegény tudósbetegek felségítésére rendezett. Az estély anyagilag is, erkölcsileg is, várakozáson felül jól sikerült, ami nem is csoda, mert olyan kiváló művész és díletáns erőket nyert meg a rendezőség a közreműködésre, hogy a siker el nem maradhatott. Az első szám *Thaly László* dr. országgyűlési képviselő alkalmi felolvasása volt a tudósvészöl, amit a „Kolos-tor“ című dialog követett, *Dezső József* és *Dezsoné Ligeti Juliska* — a Nemzeti Színház művésze és művésznőjének — előadásával. Talán mondani is felesleges, hogy a Nemzeti Színházból hozott művészet nem mindennapi élvezetet nyújtott. Harmadik szám *Palkovics Anna* urhölgy zongorajátéka volt. *Liszt Ferenc* „Rigolettó“-ját adta elő, amit — a közönség tomboló kívánságának engedve — megtoldott *Ascher József* „Fanfare-Militaire“-jével. Ritkán részlelt klasszikus zeneszám nem szakemberek előtt olyan tetszésben, mint ez alkalommal történt, ami csak azzal magyarázható, hogy az előadó urhölgy egész érzelmi világát, művészi lelkületét belevitte a rendkívüli technikát is igénylő zeneszámba, miáltal a közönség szívéhez férközött. Hálás is volt érte hallgatósága és szünni nem akaró tapsviharral jutalmazta. Majd a „Férjhez menjek?“ című monolog került sorra, amit *Palkovics Mika* adott elő sok-sok bájjal, kedvességgel és közvetlenséggel. *Wildmann Erzsike* és *Clement Aladár* pedig a „Giri-Biri Cocoló“ énekeduetto adták elő sok rutinnal és készültséggel. Befejezést „Mögött a papa“ című egy felvonásos vígjáték maradt, melyet ismét a pesti művészpár hozott színre, *Úrmóssy Erzsike* és *Jeszzenszky József* körmböi műkedvelők segítségével. A kacajnak — amit a finom komikum és művészi alakítások fakasztottak a közönségből — alig akart vége lenni. Nagy munkába, sok utánjárásba és fáradságba került ez a szép estély és meghajljuk lobogónkat az egyesület elnöksége — dr. *Matisz Dezsóné* urnó és *Palkovics Emil* — előtt, kik minden lehető elköverték, hogy az első szanatóriumi estély minden tekintetben kielégítse a körmböbányai magas igénytűközséget. Útj nekik a szegény tudósbetegek nevében is.

Vigyázz a tüzre! *Aigner Teréz* helybeli szakácsnő a folyó hó 4-én vasalóba helyezett szénre, hogy azt így gyorsan felmelegítse. A lángra lobbant szpiritusz azonban kiümlött, s végig folyt a leány ruháján is, mely nyomban tüzet fogott. A leány azonban nem vesztette el fejét, kiszaladt az udvarra s behelempergett a hó-lébe, Eközben az otthon tartozkodó csendőrök is észrevették a bajt, s eloltották a leány lánggal égő ruháját. *Dacára* azonban a gyors segítségnek, a szerencsétlen teremtés mégis oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy be kellett őt szállítani a helybeli kórházba.

A t. hölgyek tudják legjobban mily fontos a szép úde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részlelt egy szép nő. Szépnek lenni azonban igen nagy feladat. Nem elegendő hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására és a szépség emelésére. Nem titok, hogy a valódi Földes-féle *Margit-Crème* az egyedüli szépségfő, mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütést, pattanást, szeplőket, májfoltot és az arcot fehérré, finomná teszi. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Kapható minden gyógyszerertárban, de óvakodni kell az utazatóktól. Postán kitudi a készítő *Gutori Földes Kelemen* gyógyszerész Arad.

Műkedvelői előadás Stubnyafürdőn. Mult számunkból helyszülke miatt kisorsult a tudósítás, mely a február hó 23-án Stubnyafürdőn tartott műkedvelői előadásról számol be. A nem rég alakult ifjúsági egyesület első szárnypróbálgatása volt ez, melynek sikere a jövőre nagy reményekre jogosít. *Halmos Péter* áll. igazgató tanította be a szereplőket s övé a siker erkölcsi része is. A szereplők közül bátor föllépésű és szabatos alakításokkal kitüntek *Csernak Anuska*, *Olbricht Eielka* és *Linet László*. Az előadás, valamint az utána következő kedélyes táncmulatság a fürdőépület helyiségeiben folyt le, melyeket a fürdő áldozatkész bérlője: *Braun Ármin* erre a célra ingyen engedett át. A mulatság tiszta jövedelme 106-80 korona mellyel az egyesület állandó színpad alapot vetett meg. Erre fellülizettek: *Zorkóczy Tivadár* 4 kor.; *Csernak Máté* 3-40 kor.; *Steiger Irma*, *Dávid Gyuláné*, *Schnell Arnold*, *Colb Cola*, *Labasta Ázoston*, *Olbricht Antal*, *Halmos Péterné*, *Popper József*, *Weisz Henrik*, *Lichtenstein Lipót* 2-2 kor.; *Hummel Ignác*, *Hlavnya Pál*, *Kasuba N.* 1-20-1-20 kor.; *Vladár Imre* 1 kor.; *Sávol József* 80 fillér; *Jeszzenszky Miklós* 60 fillér.

A gyógyszerhat hihetetlen módon haladt a legutolsó évtizedekben. Igy például ma a régi, kitűnő házisor, a csukamájolaj is új formában kapható, mely nemesak hátrányaitól visszatetsző szagától és izétől mentes, hanem feltétlenül könnyen emészthető állapotban nyújtja, ami hatásának erejét növeli. És ez a „*Scott-féle Emulsió*“, melyet minden gyógyszerertárban árusítanak.

Kitűnő anyagokból készült

olcsó

sírkövek

kaphatók

STEINER LAJOS

árutügyünkéségben

Turócsztrmárton.

Javitások és elvült sírköfeliratok kijavittanak!

Levélbeli meghívásra jövk!

ISKOLAI ÜGYEK

Március 15-ki ünnep. A turócsztrmártoni áll. polgári és felső kereskedelmi iskola folyó évi március hó 15-én délutótt fél 10 órakor az iskola tornatermében hazafias ünnepélyt rendez, melyre a t. közönséget ez uton hívja meg az igazgató. Az ünnepély tárgysorozata a következő: 1. Himmusz, iskola

énekkar. 2. Ünnepi beszéd, mondja *Nydrý György*, felső kereskedelmi iskolai tanár. 3. Nemzeti dal, *Petőfítől*, szavalja *Müller József*, felső ker. isk. tanuló. 4. Március 15-ke, Erdélyi Zoltántól, szavalja *Koppermann Frida*, polg. isk. tanuló. 5. Nemzeti dal, 1848-ki dallam szerint éneklí az iskolai énekkar. 6. A szabadság ünnepén, *Illyés Bálintól*, szavalja *Grünfeld Gyözö*, felső ker. isk. tanuló. 7. *Petőfi* a Hortobágyon, melodráma, szövege *Várady Antaltól*, zenéje *Kun Lászlótól*, szavalja *Redecha Sándor*, zongorán és hegedűn kísérik *Weisz Nándor* és *Megyesi Károly*, felső ker. isk. tanulók. 8. A magyar nyelv, *Ábrányi Emil*től, szavalja *Uhlyárik Valéria*, polg. isk. tanuló. 9. Szózat, iskolai énekkar. — Az énekeket betanította és vezeti *Krompaszky Ede*, polgári isk. tanár.

„Követésre méltó példát nyújt a vallás-erkölcsös és hazafias nevelés védelme tekintetében a turócszentmárjai róm. kath. egyházközség, mely elhatározta, hogy a meglevő rozszant állapotú iskola helyébe újat építtet, melyben „Isten, király, haza” jelszó alatt istenfélő, királyához hű, s hazáját szerető nemzedék neveltetnék fel.

Az egyházközség alig számlál 600 lelket s a családfentartók legnagyobb része házalókból, napszámósokból és szolgákból áll ugyan, de eltelve az isten és haza iránti szeretettől, kész és hajlandó a legnagyobb áldozatra is. Állami adó arányában megadóztatta Nagy- és Kísszóc községek — mint iskolafentartók — r. kath. telektulajdonosait 50%-os, a többi főközközségek r. kath. telektulajdonosait 25%-os egyházközségi iskolai adóval ezen évre, hogy a kezdetnek nehézségein mielőbb átéssék, s az égetően szükséges iskola felépíthessék. Célját azonban nemesszivű adakozók segítségével nélkül nem fogja elérhetni. Ez okból vármegyénk érdemes alispánja 597/908. sz. a. megadta az engedélyt arra nézve, hogy az egyházközségnek két kiküldöttje ezen iskola-építési célra adományokat gyűjthessen a megye területén. Ezen két egyén már meg-

kezdte az adománygyűjtést, s ez uton is kérjük a megye nagyerdemű közönségét, hogy ki-ki tehetsége szerint járuljon hozzá adományaival ezen iskolának felépítéséhez.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre és erősíti a tüdőt. **Köhögést és meghűlést** bármily makacs és hosszadalmas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

KÖZGAZDASÁG.

A Turóci Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság f. hó 1-én tartotta harmadik rendes közgyűlését. A zárszámadások tudomásul vetettek s az igazgatóság-nak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadotól. Minthogy ugy az igazgatóság-nak, mint a felügyelő bizottságnak megbízatása lejárt, új választások eszközöltek s igazgatóvá Tyroler Gyula, igazgatósági tagokká Dittert Gyula, Fischer Ármán, Grosz Samu, Jelinek Bertalan, dr. Lax Adolf, Michnik Gyula, Spitzer Albert és Ujhelyi Attila; a felügyelő-bizottság tagjaivá pedig Bindfeld Ármán, Cohn Henrik, Grossmann Manó, Herz Ignác és Links Albert választattak meg.

Szerkesztésért felelős: **Dugovich Titus**.
Helyettes szerkesztő: **Boldizsár Boldizsár**.
Kiadótulajdonos: **Moskóczy Ferencné**.

KALOGÉN

**BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★**

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája hamar meggyógyított!

Kapható Turócszentmártonban: **Toperczer Sándor** gyógyszerárakban

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szabadalm.
KULCSAL

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Budapest.

Szanatórium levélpapíros kapható **MOSKÓCZI FERENCNE** könyv- és papírkereskedésében
□□ Turócszentmárton. □□
Ára 2 kor. 40 fillér és 3 korona.

A legjobb
szépitőszert!

Hölgyek részére
nélkülözhetetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására

legkitünőbb és legbiztosabb vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, zsirmentes készítmény a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÉME

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot simává és üdév teszi. **Ára:** kis tégyel 1 korona, nagy tégyel 2 korona. **Margit hölgypor** (3-féle színben) 1'20 korona, **Margit szappan** 70 fillér, **Margit fogpép** 1 korona, **Margit arcvíz** 1 korona.

Postán utánvételrel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő: **FÖLDES RELEMEN** gyógyszerész, Arad.

Kapható Turócszentmártonban:
Toperczer Sándor gyógyszerárakban.

Csodás, gyors
és biztos hatású!
Törv. védve!
Óvakodjunk
utánzatoktól!

30. sz. Szentmárton-blatnicai járás
1908. főszolgabírája.

Pályázati hirdetés.

Az 1200 korona évi fizetéssel rendszerített turócszentmártoni másodjegyzői állásnak választás útján megteendő betöltésére enzenel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy az 1883: I. törvény-cikk 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában képeztést, nemkülönben a magyar és tót nyelvnek tökéletes ismeretét igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat az enzenel folyó évi március hó 12-ik napjának délelőtti 9 órájára Turócszentmárton község-házához kitűzött választás megnyitására alulírottához benyújtsák.

Turócszentmárton, 1908. március 2.

Ujhelyi,
főszolgabíró.

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése

Turócszentmárton.

Herkules sör, legfinomabb aradi borok, likőrök és rumok. Mindenféle déli gyümölcsök.

Az Universum-krém HANSI véd-jegygyel

azzal a tulajdonsággal bír, hogy az ember bőreit finomná és puhává teszi, kiűti és vörös foltokat már néhány nap alatt megszüntet. Lefekvés előtt az illető testrészt e krémmel bedörzsölje. Hatása kellemes. Számítalan levél így szól: „Hálás köszönet a korszakalkotó találmányért, egész sebem néhány nap alatt teljesen elmúlt.” „Küldjön újabb 10 tubust barátain részére, hatása belső bajoknál valóban páratlan.” „A minta-tubust legjobb eredménnyel használtam régi sebem ellen, kérek utánvételt még 10 darabot.” Így érkeznek az elismerő sorok. Az Universum-krémmel tehát egy háztartásban sem szabad hiányozni.

Főraktár:

Chemisches Laboratorium,

Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.

ÁRA 1 KORONA.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint az ország minden részében előnyösen ismert, 1810-ben alapított

HALTENBERGER BÉLA, KASSA

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógári céget Turócvarmegye részére én képviselem. — Elvállalok a legutányosabb árak mellett festés és vegyi tisztításra férfi és női ruhákat, függönyöket, nyakkendőket, kézimunkát, kesztyűket stb.; továbbá gőzmosás s vasalásra gallérokat, kézleket, ingeket stb. Gyász esetben ruhák soronkívül festenek feketére. A felek a képviselet igénybevételére által megszabadulnak a csomagolás kellemtelenségeitől, valamint a postaköltségektől.

REISZ LIPÓT, Turócszentmárton.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, esztél és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és ügyszólván minden gyógyszerártában kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerártára az „Arany orszáldhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Turócvarmegyei raktár: Schönach Viktor gyógyszerésznél Znióvaralján — és Toperczer Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

3-4 középiskolát végzett fiu

tanoncul

felvétetik MOSKÓCZI FERENCNE könyv- és papirkereskedésében Turócszentmártonban.

Pontosság! Saját érdekében hirdetésben kizárólag

LEOPOLD GYULA

hirdetésnél iródnak által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 négyzetméterre kiterjedő

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan: **Garvens-szivattyut**

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levités magyarai és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle

TYUKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a „KOSMOS” vegyszert és kozmetikai laboratórium. GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek, lecsó, székelygombóc, kassai és főzött-konzervek, nemes borovicskák, — legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb háztartások háztartásával is a

Felkai Konzervegyár, Barta József

Felka (Borsod-Abaúj-Egyházi vármegye). — Kérjen árjegyzékét!

BÉLHURUT

(hasmenés), gőmpöröcs legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete áfonyagyógybör, kapható gyógyszerészeknél, 6 üveg 5 k-ért bérmentve szállít

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGTALANSÁG, IDEGESSÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGNER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 200 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárkban. Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Malvia-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképezési és festészeti műtermében

BUDAPEST, VII., RAKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészi kiutaliban fényképezőgépek, aquarell- és olajfestmények. Másolások selimre, bárnyura, fára, elefántcsontúra stb. Brass, fűgöngy, tü stb. apró üvegfestményekkel. Porcellánba ágyított fényképek sirlövekre stb. Mirdi küldjek ingyen és bérmentve árjegyzékét?

DIGESTOL GLÜCK

leglétehetőbb emésztőpor

Doboz 2 kor.

Postán szállít olcsó „FERER GALAMB” gyógyszerártár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93 kapható minden gyógyszerártában drogeriában

Megleppő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fég- és lakásban ép úgy, mint mindenféle hernyó, vör- és levéltetűt és egyéb kár- és vesztényben kártékony állatkák és azot pestét azonnal megöl.

Legmegbízhatóbb védőeser szunyog és darás ellen. Használati utasítás azeset való eljárás mellett biztosítják a feltétlen eredményt.

Veséreképviselek Magyarországi részerei

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-s. 36. — Telefon 21-61.

BOGDÁNY

szerencsése páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjeggyiroda r.-t.-nál

BUDAPEST, KAROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

3 nap alatt biztosan hely. — Tégelye K.1-30 —

Dr. KOVÁCS gyógyártára Budapest, Gyár-utca 17.

„Tollless-útkék” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretväs - MIGRAIN-pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 30 fillér. — Minden gyógyszerártában és drogeriában kapható.

Főraktár: BERETVÁS TAMÁS gyógyszerártár Rákóczi-utca 2. —

Ingeny postai szállítást 3 doboz rendelésnél.

PARIS SPALLODA

Szállítás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 20 R-ól feljebb, tisztaságával és vilányvilágításával egyedül Fűrdő, minden kiváló. Alszon, Világos szobák megállóhely az Osztrák pályaudvarok és hatók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. SZ.

Előrendő konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

homopatiail rendelő-íntézet

1811. évi betegségekben csodaverő készítmény

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szóródművel előszorgatunk és az egész világra is visszatartjuk.

Elő és legnagyobb molnárt ellen védő részv. társ.

Közgyűlési meghívó.

A Turóczi Hitelbank Részvénytársaság

t. cz. részvényesei az 1908. év márczius 25-én délelőtt 11 órakor Turócszentmártonban, a bank helyiségében tartandó

II. RENDES KÖZGYŰLÉSRE

meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése.
2. Az 1907. évi zárszámadások betérjesztése és a tiszta nyereség megállapítása.
3. A felügyelő bizottság jelentése.

4. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása iránt és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
5. A felügyelő-bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.

A közgyűlésen minden részvény egy szavazatra jogosít. Azon részvényesek, kik szavazati jogukkal élni kívánnak, kötelesek lenni járt szelvényekkel ellátott részvényeiket három nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál Turócszentmártonban, vagy a Magyar Általános Hitelbank pénztáránál Budapesten elismervény ellenében letenni. Ezen elismervény a közgyűlésre való belépő igazolványul szolgál. A mérleg és a felügyelő-bizottság jelentése a t. cz. részvényesek által az intézet helyiségeiben megtekinthető.

Az igazgatóság.

ACTIVUM

MÉRLEG-SZÁMLA

PASSIVUM

	K		f			K		f	
Pénztári készlet			60501	13	Részvénytőke			400000	—
Váltók			2182828	14	Tartalékalap (folyó évi hozzájárulással K 12000.—)			3000	—
Ércértékek			2572	81	Takarékbetétek			1824092	72
Értékpapírok			58308	60	Hitelezők			280026	93
Adósok			529436	66	Visszszámítás			668859	33
Jelzálogkölcsonők			414752	49	Átmeneti kamatok egyenlege			27875	82
Alapítási költség	3500	—			„ tételek egyenlege			4019	39
leírás	3500	—			Nyereség			40525	64
Irodai felszerelések	1714	04							
leírás	1714	04							
			3248399	83				3248399	83

TERHEK

ÜZLETEREDMÉNY-SZÁMLA

JÖVEDELMEK

	K		f			K		f	
Tiszti fizetések			14100	—	Kamatok :				
Kamatok :					váltókamat	88912	94		
takarékbetétek után	72422	56			jelzálogkamat	25886	57		
folyószámlai betétek után	4215	62	76638	18	folyószámlai kamat	35834	50	150634	01
Adók :					Adómentes értékpapirkamat			2424	74
tőkekamatadó	7663	82			Belföldi pénzüzetektől bevett kamatok			1072	71
üzleti adó	4443	39	12107	21	Jutalékok			2306	62
Költségek :					Nyereségek :				
ügynyviteli költségek, irodai szükségletek, világítás, fűtés, nyomtatványok, irószerek, hirdetések, házbér, postabér			9029	74	külföldi váltókon, szelvényeken, kisorsolt értékpapírokon és ércértékeken			561	11
Veszteség értékpapírokon			1461	90	Szindikátusi nyereségrészesedés a Magyar Általános Hitelbank tőkefelemelésénél			1667	58
Leírások :					Nyereségáthozat 1906. évről			409	94
alapítási költségeknél	3500	—							
felszereléseknél	1714	04	5214	04					
Nyereség	40115	70							
Áthozat a múlt évről	409	94	40525	64					
			159076	71				159076	71

Hoffmann Ede s. k.
ügyvezető igazgató.

Turócszentmárton, 1907. december 31-én.

Fenyő Sándor s. k.
czégvezető.Ifj. Justh György s. k.
elnök.

Az igazgatóság:

Beniczky Kálmán s. k.
alnök.

Ervin Kálmán s. k., Graber Jakab s. k., Horváth Elemér s. k., Pásztor Miksa s. k., Perl Zsigmond s. k., Preiser Miklós s. k.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk. — A felügyelő-bizottság:

Perl Henrik s. k., elnök

Kornfeld Pál s. k.

Sarlós Zsigmond s. k.

Dr. Strauss Adolf s. k.

A „Felvidéki Híradó“ február 16-iki számában megjelent hirdetmény jelen hirdetmény által hatálytalanná vált.

Turóczi Hitelbank Részvénytársaság.